

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 19. joulukuuta 2023
(OR. en)

16984/23

Toimielinten välinen asia:
2023/0444(NLE)

ENER 714
ECOFIN 1411

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	16890/23 + COR 1
Kom:n asiak. nro:	16139/23
Asia:	Ehdotus neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2022/2576 muuttamisesta sen soveltamisajan jatkamiseksi – Poliittinen yhteisymmärrys – Päätös käyttää kirjallista menettelyä hyväksymistä varten

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena ehdotus neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2022/2576 muuttamisesta sen soveltamisajan pidentämisen osalta. TTE-neuvosto (energia) pääsi ehdotuksesta poliittiseen yhteisymmärrykseen 19. joulukuuta 2023.

Lingvistijuristit viimeistelevät liitteenä olevan tekstin.

Neuvosto päätti antaa luvan käyttää kirjallista menettelyä tämän asetuksen hyväksymiseksi.

NEUVOSTON ASETUS (EU) 2023/...,

annettu [...]päivänä [...]kuuta [...],

asetuksen (EU) 2022/2576 muuttamisesta sen soveltamisajan jatkamiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 122 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvoston asetus (EU) 2022/2576¹ annettiin Venäjän Ukrainaa vastaan ilman edeltävää provokaatiota käynnistämästä, perusteettomasta hyökkäyssodasta aiheutuneen kaasuntoimituskriisin vuoksi ja siksi, että unionin oli tarpeen reagoida väliaikaisin toimenpitein jäsenvaltioiden välisen yhteisvastuun hengessä. Asetuksella pyritään lieventämään vaikutusta kaasun hintaan puuttamalla kaasun kysyntään ja tarjontaan, varmistamalla sen toimitusvarmuus koko unionissa ja lisäämällä yhteisvastuuta.
- (2) Asetuksessa (EU) 2022/2576 säädetään väliaikaisesta oikeudellisesta kehyksestä, joka koskee kaasuhankeiden parempaa koordinoitua, toimenpiteitä kaasun kohtuuttomien hintojen ja liiallisen päivänsisäisen volatilitietin ehkäisemiseksi energiajohdannaismarkkinoilla sekä toimenpiteitä kaasuhätätilanteessa.

---

¹ Neuvoston asetus (EU) 2022/2576, annettu 19 päivänä joulukuuta 2022, yhteisvastuun lisäämisestä kaasuhankeiden paremman koordinoinnin, luotettavien viitehintojen ja rajatylittävän kaasu kaupan avulla (EUVL L 335, 29.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2576/oj>).

- (3) Asetuksen (EU) 2022/2576 soveltamisaika rajattiin alun perin 30 päivään joulukuuta 2023.
- (4) Komissio suoritti asetuksen (EU) 2022/2576 30 artiklan mukaisesti mainitun asetuksen uudelleentarkastelun ja esitti yhteenvedon tärkeimmistä havainnoista 28 päivänä syyskuuta 2023 antamassaan kertomuksessa. Kertomuksessa todettiin, että asetuksella (EU) 2022/2576 on tärkeä rooli kaasumarkkinoiden tilanteen vakauttamisessa ja riittävien kaasutoimitusten varmistamisessa unionissa ja että se on tärkeä osa kaasun toimitusvarmuutta koskevaa unionin välineistöä.
- (5) Asetuksessa (EU) 2022/2576 säädetään sellaisen palvelun nopeutetusta perustamisesta, joka mahdollistaa kysynnän yhdistämisen ja yhteiset kaasuhankinnat. Siinä edellytetään, että jäsenvaltiot toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvat maakaasualan yritykset ja kaasua kuluttavat yritykset osallistuvat palveluntarjoajan järjestämään kysynnän yhdistämisprosessiin yhtenä mahdollisena keinona saavuttaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2017/1938² tarkoitetut täyttötavoitteet. Jäsenvaltiot ja maakaasualan yritykset sekä kaasua kuluttavat yritykset ovat tosiasiallisesti osallistuneet asetuksen (EU) 2022/2576 mukaiseen kysynnän yhdistämis- ja yhteishankintamekanismiin, jäljempänä 'AggregateEU-mekanismi', ja myötävaikuttaneet siihen, että lokakuuhun 2023 mennessä kaasun yhdistetty kokonaiskysyntä oli 44,04 miljardia kuutiometriä, mikä on yli kolme kertaa kysynnän yhdistämisen pakollinen määrä. Tämä osoittaa, että markkinatoimijat ovat olleet huomattavan kiinnostuneita AggregateEU-mekanismista.

---

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1938, annettu 25 päivänä lokakuuta 2017, toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta (EUVL L 280, 28.10.2017, s. 1. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1938/oj>).

- (6) Kertomuksessa todettiin, että AggregateEU-mekanismi tarjosi eurooppalaisille ostajille lisämahdollisuuksia hankkia kaasua luotettavilta toimittajilta kilpailukykyisin ehdoin ja paransi markkinoiden läpinäkyvyyttä kysynnän ja tarjonnan suhteen, mikä osaltaan vähensi markkinoiden volatiliteettia.
- (7) Markkinoiden valvontaa koskevien sääntöjen osalta asetuksessa (EU) 2022/2576 edellytetään, että kukin kauppapaikka, jossa käydään kauppaa energiaan liittyvillä hyödykejohtannaisilla, perustaa kullekin siinä kaupankäynnin kohteena olevalle energiaan liittyvälle hyödykejohtannaiselle päivänsisäisen volatiliteetin hallintamekanismin, joka perustuu sellaisiin hintojen ylä- ja alarajoihin, jotka määrittävät ne hinnat, joiden ylä- ja alapuolella toimeksiantoja ei saa toteuttaa, jäljempänä 'päivänsisäisen volatiliteetin hallintamekanismi'. Kertomuksessa todettiin, että kaasumarkkinoilla esiintyy edelleen merkittävää volatiliteettia ja että päivänsisäisen volatiliteetin hallintamekanismilla voi olla merkitystä kohtuuttomien hintapiikkien estämisessä ja markkinoiden vakauttamisessa.
- (8) Asetuksen (EU) 2022/2576 mukaan Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston (ACER) on laadittava ja julkaistava nesteytetyn maakaasun (LNG) päivittäiset hinta-arviot ja päivittäinen LNG-viitearvo niiden liiketoimia koskevien LNG-markkinatietojen perusteella, jotka ACERin on järjestelmällisesti kerättävä ja käsiteltävä. Nesteytetyn maakaasun hinta-arviot ja LNG-viitearvo ovat lisänneet markkinoiden läpinäkyvyyttä, mikä on parantanut markkinatoimijoiden kykyä turvata nesteytetyn maakaasun toimitukset kilpailukykyisin hinnoin. Kertomuksessa todettiin, että nesteytetyn maakaasun hinta-arviot ja LNG-viitearvo ovat osoittautuneet hyödyllisiksi markkinoiden vakauttamisessa.

- (9) Asetuksessa (EU) 2022/2576 säädetään useista kaasuhätätilanteessa sovellettavista toimitusvarmuutta ja yhteisvastuuta koskevista säännöksistä, jotta energia-alan yhteisvastuutoimenpiteiden organisointia voidaan koordinoida paremmin hätätilanteissa. Asetuksen (EU) 2022/2576 IV luvulla täydennettiin väliaikaisesti asetusta (EU) 2017/1938 erityisesti siten, että yhteisvastuumekanismeja alettiin soveltaa oletusarvoisesti kahdenvälisen sopimusten puuttuessa, sekä laajentamalla yhteisvastuumekanismi koskemaan nesteytettyä maakaasua ja sähkön toimitusvarmuuden kannalta kriittisiä kaasumääriä. Lisäksi asetuksessa (EU) 2022/2576 säädetään väliaikaisista toimenpiteistä, joilla vähennetään suojattujen asiakkaiden ei-välttämätöntä kulutusta, ja rajatylittäviä virtoja koskevista suojatoimista. Kertomuksessa todettiin, että väliaikaiset toimitusvarmuutta ja yhteisvastuuta koskevat säännökset ovat osoittautuneet hyödyllisiksi kaasukriisin ehkäisemisessä ja lieventämisessä sekä kaasun kysynnän vähentämispyrkimysten helpottamisessa.
- (10) Kertomuksen päätelmä, jonka mukaan unionin energian toimitusvarmuudessa on edelleen vakavia vaikeuksia, pitää yhä paikkansa. Kaasumarkkinoiden maailmanlaajuinen tilanne on edelleen hyvin kireä. Kaasun hinnat ovat edelleen huomattavasti korkeammat kuin ennen kriisiä, millä on väistämättömiä seurauksia unionin kansalaisten ostovoimalle ja unionin yritysten kilpailukyvyille. Toinen tekijä nykytilanteessa on kaasumarkkinoiden volatilitteetti. Viimeaikaiset merkittävät hinnanvaihtelut kesällä ja syksyllä 2023, jotka johtuvat muun muassa Australian nesteytetyn maakaasun käsittelylaitosten lakosta ja Balticconnector-kaasuputken vaurioitumisesta, osoittavat, että markkinat ovat edelleen hauraat ja alttiit jopa suhteellisen pienille kysyntään ja tarjontaan kohdistuville häiriöille. Lähi-idän meneillään oleva kriisi on merkittävä geopoliittinen lisäriski, joka saattaa vaikuttaa hintoihin ja kaasun toimituksiin. Näissä olosuhteissa pelko kaasupulasta voi aiheuttaa laajamittaisia reaktioita, joilla on merkittäviä vaikutuksia hintoihin.

- (11) Koska putkikaasun tuonti Venäjältä on vähentynyt merkittävästi kuluneen vuoden aikana, unioniin suuntautuvien kaasutoimitusten saatavuus on heikentynyt huomattavasti kriisiä edeltäneestä tasosta. Putkikaasun nykyisellä tuontitasolla unionin odotetaan tuovan Venäjältä noin 20 miljardia kuutiometriä kaasua, jollei tämä epäluotettava tuontilähde sulkeudu kokonaan. Tämä tarkoittaisi noin 110 miljardia kuutiometriä vähemmän kuin vuonna 2021. Sen vuoksi kaasupulan riski unionissa on olemassa.
- (12) Maailmanlaajuiset kaasumarkkinat ovat tällä hetkellä hyvin kireät, ja niiden odotetaan pysyvän sellaisina vielä jonkin aikaa. Nesteytetyn maakaasun maailmanlaajuinen tarjonta on kasvanut vain vähän kuluneena kahtena vuotena, mikä johtuu vähäisistä nesteytyskapasiteetin lisäyksistä, käyttökatkoksista tärkeimmissä vientilaitoksissa ja syöttökaasun heikentyneestä saannista LNG-nesteytyslaitoksissa. Merkittävän uuden LNG-nesteytyskapasiteetin toiminnan odotetaan käynnistyvän vasta vuoden 2025 aikana. Markkinoiden tasapainon odotetaan siis säilyvän hauraana lähitulevaisuudessa. Tällä tilanteella on kielteisiä vaikutuksia kaasun hintoihin, jotka ovat edelleen yli kaksi kertaa korkeammat kuin ennen kriisiä vaikka jäävätkin kesälle 2022 osuneen huipun alapuolelle.
- (13) Vallitsevat kireät markkinaolosuhteet huomioon ottaen hinnat voivat jälleen nousta huippulukemiin ennakoimattomien tapahtumien ja äkillisten häiriöiden vuoksi. Esimerkiksi nesteytetyn maakaasun kysynnän elpyminen Aasian markkinoilla voisi vähentää maailmanmarkkinoilla saatavilla olevan kaasun määrää, kylmä talvi voisi lisätä kaasun kysyntää 30 miljardilla kuutiometrillä ja äärimmäiset sääolot voisivat mahdollisesti vaikuttaa vesivoiman varastointiin ja ydinvoiman tuotantoon alhaisen vedenkorkeuden vuoksi, mikä lisäisi kaasukäyttöisen sähköntuotannon kysyntää. Muita vastaavia riskejä ovat kriittisten infrastruktuurien häiriöt, kuten syyskuussa 2022 tapahtunut NordStream-putken sabotointi ja lokakuussa 2023 tapahtunut Balticconnector-putken vaurioituminen, sekä geopoliittisen ympäristön ja uhkaympäristön huononeminen kaasua toimittavilla alueilla esimerkiksi Lähi-idän kriisin vuoksi.

- (14) Kun otetaan huomioon nykyinen tarjonnan ja kysynnän kireä tasapaino, kaasutoimitusten vähäisetkin häiriöt tai pelkkä tällaisten häiriöiden uhka voivat vaikuttaa dramaattisesti kaasumarkkinoihin ja aiheuttaa vakavaa ja pysyvää haittaa unionin taloudelle ja kansalaisille.
- (15) Meneillään oleva kriisi altistaa koko unionin energiapulalle ja korkeille energian hinnoille. Jatkuvat vakavat vaikeudet, jotka vaikuttavat edelleen kaasun toimitusvarmuuteen unionissa, sekä mahdolliset uudet lisävaikeudet ja kaasun hintataso voivat heikentää taloudellista tilannetta, teollisuuden kilpailukykyä ja kansalaisten ostovoimaa.
- (16) Koska unioni muodostaa sisämarkkinat, yhdessä jäsenvaltiossa esiintyvällä kaasupulalla olisi vakavia seurauksia kaikissa muissa jäsenvaltioissa kaasun fyysisen tarjonnan puutteen, hintavaihtelujen tai tiettyihin teollisuudenaloihin jossakin jäsenvaltiossa mahdollisesti kohdistuvien rajoitusten aiheuttaman teollisuusketjujen häiriintymisen vuoksi. Kaikki jäsenvaltiot voivat yhteisvastuun hengessä auttaa edelleen vähentämään energiapulan riskiä ja hillitsemään kaasun hintavolatiliteettia.
- (17) Asetuksen (EU) 2022/2576 soveltamisajan jatkaminen on määräaikainen ja poikkeuksellinen toimenpide, jolla vastataan jatkuviin ja uusiin vakaviin energiantoimitusvaikeuksiin, joihin liittyy välittömän kriisin riski. Soveltamisajan jatkaminen vähentää selvästi markkinoiden volatiliteettia ja lisää yhteisvastuuta.

- (18) Toimet on tarpeen toteuttaa kiireellisesti. Jos 30 päivänä joulukuuta 2023 päättyvää asetuksen (EU) 2022/2576 soveltamisaikaa ei jatketa, se saattaisi horjuttaa unionin tähän mennessä saavuttamaa vakaata mutta haurasta tasapainoa ja heikentäisi kykyä selviytyä todennäköisestä tulevasta kehityksestä, kuten Venäjän tuonnin täydellisestä pysähtymisestä. Asetuksen (EU) 2022/2576 soveltamisajan jatkaminen on myös linjassa myös REPowerEU-suunnitelman kanssa, kuten komissio on todennut 18 päivänä toukokuuta 2022 antamassaan tiedonannossa. Suunnitelman tarkoituksena on suojella unionin kansalaisia ja taloutta liian korkeilta hinnoilta ja energiapulalta.
- (19) Koska energiatoimituksiin kohdistuu jatkuvia jännitteitä, on perusteltua jatkaa kysynnän yhdistämistä ja yhteishankintoja koskevien asetuksen (EU) 2022/2576 säännösten soveltamisaikaa, koska ne auttavat varmistamaan, että uudet tai täydentävät kaasulähteet ovat tasavertaisemmin yritysten saatavilla kaikissa jäsenvaltioissa. Kyseiset säännökset auttavat myös varmistamaan paremmat ehdot kuin mitä muutoin mahdollisesti sovellettaisiin palveluntarjoajan kautta kaasua hankkiviin yrityksiin, mikä parantaa toimitusvarmuutta.
- (20) Kysynnän yhdistämistä ja yhteishankintoja koskevien säännösten soveltamisajan jatkaminen vahvistaisi unionin yhteisvastuuta kaasun hankinnassa ja jakelussa. Kysynnän yhdistämisen ja yhteishankintojen jatkamisella tuetaan yhteisvastuun hengessä erityisesti niitä yrityksiä, jotka ovat aiemmin ostaneet kaasua ainoastaan tai pääasiassa venäläisiltä toimittajilta, auttamalla niitä hankkimaan toimituksia vaihtoehtoisilta maakaasun toimittajilta tai tuottajilta edullisin ehdoin.

- (21) Jotta markkinaosapuolia voidaan tukea koko tämän talven ja seuraavan kaasuvarastojen täyttökauden ajan, olisi varmistettava AggregateEU-mekanismien toiminnan jatkuvuus. Tähän sisältyy mahdollisuus jatkaa palveluntarjoajan kanssa tehtyä nykyistä, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046³ mukaista sopimusta.
- (22) Kun otetaan huomioon kuluttajille koituvat edut, hintavakaus ja energian toimitusvarmuus, on perusteltua jatkaa myös asetuksen (EU) 2022/2576 niiden säännösten soveltamisaikaa, joilla otetaan käyttöön päivänsisäisen volatilitietin hallintamekanismi ja nesteytetyn maakaasun hinta-arvioinnit ja LNG-viitearvo.
- (23) Kun otetaan huomioon edellä esitetyt vakaisiin kaasutoimituksiin kohdistuvat jatkuvat riskit, on aiheellista jatkaa myös kaasu hätätilanteita koskevien säännösten soveltamisaikaa vielä yhdellä vuodella näiden säännösten myönteisistä vaikutuksista kertomuksessa tehtyjen havaintojen mukaisesti. Liitteessä I esitetyt kriittisten kaasumäärien arvot pätevät edelleen asetuksen (EU) 2022/2576 vuoden 2024 loppuun saakka jatkettuna soveltamisajan aikana.

---

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>).

- (24) Asetuksen (EU) 2022/2576 soveltamista olisi jatkettava määräaikaisesti siten, että soveltamisaikaa jatketaan asiaankuuluvien säännösten soveltamisen jatkumisen varmistamiseksi 31 päivänä joulukuuta 2023 vuodeksi 31 päivään joulukuuta 2024 saakka. Voimassaolon jatkaminen yhdellä vuodella on tarpeen ja oikeasuhteista, kun otetaan huomioon energiatoimituksiin edelleen liittyvät vakavat vaikeudet ja niistä aiheutuvat hintoihin ja toimitusvarmuuteen kohdistuvat riskit, joiden odotetaan jatkuvan ainakin koko vuoden 2024. Kun otetaan huomioon, että kysynnän yhdistämisfoorumien kautta yhdistetyt kaasun kysyntämäärät olivat lokakuuhun 2023 mennessä jo kolminkertaiset vaadittuihin määriin nähden, asetuksen (EU) 2022/2576 soveltamisajan jatkamisen ei tulisi koskea pakollista osallistumista kysynnän yhdistämiseen.
- (25) Sen vuoksi asetusta (EU) 2022/2576 olisi sovellettava 31 päivään joulukuuta 2024 saakka.
- (26) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla, ja tämän vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.
- (27) Sen vuoksi asetus (EU) 2022/2576 olisi muutettava vastaavasti,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Asetuksen (EU) 2022/2576 muuttaminen

Muutetaan asetus (EU) 2022/2576 seuraavasti:

(1) Korvataan 5 artiklan 5 kohta seuraavasti:

”Komissio voi pyytää palveluntarjoajaa toimittamaan kaikki 7 artiklassa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi tarvittavat tiedot.”

2) Kumotaan 10 artikla.

3) Korvataan 31 artiklan toinen kohta seuraavasti:

”Sitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2024.”

4) Muutetaan liite I seuraavasti:

a) Korvataan a osassa alaviite 1 seuraavasti:

”Liitteessä I olevassa a ja b kohdassa esitetyt luvut perustuvat tietoihin, jotka on saatu sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaisen verkoston (Sähkö-ENTSON) asetuksen (EU) 2019/941 9 artiklan mukaisesti tekemästä talvikauden riittävyysarvioinnista, lukuun ottamatta Maltaa, jonka sähköntuotanto perustuu yksinomaan nesteytetyn maakaasuun toimituksiin ja jossa ei ole merkittävää varastointikapasiteettia. Ottaen huomioon pienlämpöarvoisen kaasun erityinen luonne tässä taulukossa esitetyt Alankomaita koskevat arvot olisi kerrottava muuntokertoimella 37,89 jaettuna kertoimella 35,17. Liitteessä I olevassa a kohdassa esitetään Sähkö-ENTSON laskemat maakohtaiset määrät joulukuun 2022 ja maaliskuun 2023 välisille kuukausille; liitteessä I olevassa b kohdassa huhtikuun 2023 ja joulukuun 2024 väliselle ajalle esitetyt luvut vastaavat joulukuun 2022 ja maaliskuun 2023 välisen ajan keskimääräisiä arvoja.”

b) Korvataan b osassa otsikko seuraavasti:

”23 artiklan mukaiset suurimmat sähkön toimitusvarmuuden kannalta kriittiset kaasumäärät huhtikuun 2023 ja joulukuun 2024 välisenä aikana (arvot, milj. kuutiometriä):”.

2 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2023.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ..., ...

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
